

Таблиғоти терроризм ва ифротгарой дар шабакаи Интернет

Ташкилотҳои террористӣ ва ифротгаро имрӯзҳо бо пешрафти технологияи муосир барои пешбурду амалисозии фаъолияти террористӣ ва ташвиқу тарғиби ақоиди хусусияти ифротгародошта аз воситаи ахбори омма, хусусан шабакаи ҷаҳонии Интернет ба маврид истифода бурда истода, онро ба майдони фаъолияти таҳрибии худ қарор додаанд.

Қайд кардан ба маврид аст, ки шабакаи ҷаҳонии Интернет - фазои дорои маълумоти беохир мебошад. Дастрасӣ ба шабакаи Интернет ва ба маълумотҳо танҳо аз тарафи провайдерҳои интернетӣ таъмин карда мешавад. Имрӯзҳо Интернет ва телефонҳои мобилӣ як ҷузъи ҷудонашавандаи ҳаёту зиндагии аҳли ҷомеа гаштааст. Ҷомеаи муосирро бо як гузариш ба ҳолати сифатан нави ҷомеаи иттилоотӣ, ки дар он воридшавии фаъол ва раванди афзоиши таъсири технологияҳои иттилоотии нав дар ҳама соҳаҳои ҳаёти ҷомеаи имрӯза дида мешавад, тавсиф кардан мумкин аст. Шабакаҳои иҷтимоии интернетӣ дар шакли нав асосан дар аввалҳои асри XXI пайдо шуданд, ки онҳо зуд ба як воситаи ҳамаҷонибаи муошират табдил ёфтанд. Ин фазои маҷозӣ аз олами воқеӣ на танҳо аз миқдори иттилоот, суръати дастрасӣ ба он ва миқдори тамосҳои имконпазир фарқ мекунад, балки аз якбора паст шудани сатҳи назорат аз болои алоқаҳо аз тарафи касе набошад – волидайн ва ё мақомоти ҳифзи ҳуқуқ низ фарқ мекунад. Маҳз бо ҳамин сабаб, фазои интернет аз ҷониби ҳаргуна идеологҳо ва ҷалбкунандагони равандҳои тундгарову ифротӣ пазируфта шудааст. Боз як шарҳи дигар, ки чаро шабакаи ҷаҳонии Интернет, хусусан, шабакаҳои иҷтимоии Интернет барои ҷонибдорони ақоиди ифротгарой маъмуланд, чунки шабакаҳои Интернет барои онҳо “минбари озод” барои пешбурди ташвиқу тарғиби ғояву афкори онҳо, мебошад. Воситаҳои иттилоотии расман ва аз ҷиҳати ҳуқуқӣ фаъолияткунанда, ба монанди, радио, телевизион, рӯзномаву маҷаллаҳо барои ифротгароёну тундгароён баста аст, аз ин лиҳоз шабакаи Интернет ягона минбари дастрас ва дорои доираи пуриқтидори васеи муштарӣён аст[2].

Ҳанӯз дар яке аз суҳанрониҳои ҳеш Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон таъкид карда буданд: “Яке аз омилҳои гузариш ёфтани

ифротгарой ва терроризм ин аз ҷониби ташкилотҳои террористӣ васеъ истифода гардидани технологияҳои муосири иттилоотӣ, бахусус, шабакаи интернет бо мақсади пешбурди ташвиқоти экстремистӣ, ба сафҳои худ ҷалб намудани аъзои нав, омода ва роҳбарӣ намудан ба амалҳои харобкоронаи онҳо маҳсуб меёбад”[5].

Васоити ахбори омма, технологияҳои иттилоотии муосир, хусусан шабакаҳои ҷаҳонии Интернет аз ҷониби ташкилоту гурӯҳҳои махсуси террористиву ифротгаро барои таблиғи ақидаҳои тундгароёна моҳирона ба тавре васеъ дар истифода мебошанд. Яке аз ҳадафҳои асосии ташкилотҳои террористӣ ва ифротгаро истифодаи ВАО ва Интернет барои бо роҳи расонавӣ бештар ошкор намудани фаъолияти худ дар ҷомеа ҳамчун омили тақвиятдиҳанда, ки бо фишор овардан ба ҳадафи таъсиррасонанда, бо мақсади ба даст овардани ҳадафҳои сиёсии кӯтоҳмуҳлат ва ё миёнамуҳлат, инчунин ноил шудан ба натиҷаҳои дилхоҳи дарозмуддат мебошад, иборат аст[7,190].

Маҳз доираи васеи паҳншавии интернет ва дастрасии ҳамагон ба он аз омилҳои мебошанд, ки ба шарофати он шабакаи ҷаҳонии Интернет бо мақсадҳои ҳам мусбӣ ва ҳам ғаразнок истифода мешавад. Интернет воситаи мусоид барои ташвиқу тарғиби фаъолияти экстремистӣ, инчунин имконияти хубест барои паҳн намудани маводи дорои муҳтавои ифротӣ дар миёни истифодабарандагони он мебошад. Чи тавре ки коршиносон ибраз менамоянд дар солҳои 90-уми асри гузашта дар кишварҳои Осиёи Марказӣ падидаҳои ифротгарой як навъ хусусияти маҳдудӣ доштанд, вале имрӯз бо сабаби рушди соҳаи алоқа ва технологияи рақамӣ худуди фаъолияти ифротгарой хеле васеъ гаштааст. Доираи асосии истифодабарандагони шабакаи Интернет намояндагони ҷавони ҷомеа ба ҳисоб мераванд. Ҷавонон дар истифодабарии шабакаи глобалӣ аз ҳама фаъол буда, ҳиссаи бузурги иттилоотро аз Интернет дастрас менамоянд. Интернет онҳоро дар ҳама ҷо ихота намуда метавонанд бо истифода аз ҳар гуна гачетҳо ва дигар дастгоҳҳо ба шабакаи мазкур дастрасӣ пайдо кунанд. Вақти зиёди худро онҳо дар назди Интернет, шабакаҳои иҷтимоӣ сарф мекунанд. Омили муҳим дар ҷунин вазъият он аст, ки ҷаҳонбинии ҷавонон ҳанӯз дар марҳилаи ташаккул ва инкишоф қарор дорад. Аз ин лиҳоз Интернет бо доираи ақоид ва нуқтаи назари худ, паҳн шудани ғояҳои дорои мафҳуму мундариҷаи гуногун метавонад хатари воқеӣ дошта бошад. Хусусан ҷунин фикр нисбати он порталҳо ва сарчашмаҳои интернетӣ, ки бо

мақсади ташвиқоту тарғиботи ақоиди хусусияти ифротгарой ва террористӣ дошта таъсис дода шудаанд, дуруст аст[1,17,18].

Паҳнкунандагони ғояҳои радикалӣ маводи иттилоотии худро аксар вақт бо истифода аз таҷҳизоту техникаҳо ва мутахассисони муосир, ки дар тайёр намудани маводу барномаҳои истисноӣ барои ҷалби хонанда равона карда шудааст, муаррифӣ менамоянд. Баъдан, маводу ахбороти тарғиботиро тавассути форумҳои пӯшида ё аъзоёни гурӯҳҳои ғояшон, ки ақидаи онҳоро лозим мешуморанд, ба кишварҳои гуногуни олам паҳн менамоянд. Онҳо бошанд дар навбати худ маводҳоро дастраси доираи васеи мардум мегардонанд. Ифротгароён ва тундагароён кӯшиш менамоянд, ки шумораи зиёди одамонро ба худ ҷалб кунанд, то қисме аз мардум мубталои ғояи онҳо шаванд ва дигарон аз имконоти доштаи террористону ифротгароён битарсанд. Баробари ин, ташвиқоту тарғиботи ақоиди террористӣ ё ифротӣ бештар мақсаднок ба истифодабарандагоне равона карда мешавад, ки дар мадди аввал аз ҷавонони рӯҳафтада, онҳое, ки мехоҳанд ҳарчи зудтар ба муваффақиятҳои зиёд ноил гарданд, иборат бошад[6].

Дастрасӣ ва оммавӣ будани Интернет имконият медиҳад, ки на танҳо шуури шахси алоҳида ё гурӯҳи одамон идора карда мешавад, ҳатто дар баъзе маврид қудрати геополитикии давлат – тафаккури миллий, фарҳанг ва ҳолати рӯҳию равонӣ ва маънавии мардумро низ тағйир додан имконпазир аст. Айни замон ташкилотҳои террористию экстремистӣ Интернетро дар ҳама доираву минтақаҳо, ки дар раванди рушд қарор доранд, истифода бурда истодаанд. Роҳу усулҳои аз ҷониби ҷунин ташкилотҳо истифодашаванда доираи васеи ташвиқоту тарғибот, маблағгузорӣ, инчунин то андозае омода ва роҳандозӣ намудан ба фаъолияти террористиву экстремистиро дар бар мегирад.

Хавфи аз ҳама асосӣ ин таъсир расонидан ба ақлу шуури наврасону ҷавонон, дар шуури онҳо ҷойгир намудани тафаккури террористиву ифротгарой ва ба сафи ташкилотҳои террористиву ифротгаро ҷалб намудани онҳо мебошад[3, 5].

Интернет ба як муҳити истисморкунандае шабоҳат дорад, ки барои ба зерӣ таъсири манфии он наафтадан истифодабаранда бояд дониши мукаммали муоширати самаранок, донишани асосҳои ҳуқуқии иртиботи оммавӣ (хусусан дар иртибот бо санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба мубориза бар зидди терроризм ва ифротгарой), инчунин маҳорати таҳлил намудани маълумотҳои дорои аломатҳои тундгаро ва ифротиро дошта бошад. Маълумотҳои хусусияти

ифротгаро ва амали ифротгароидоштаро танҳо суд муайян мекунад, бо вучуди ин аломату нишонаҳои маълумотҳои хусусияти ифротгароидоштаро бояд фарқ кард ва аз онҳо бояд бархӯрдор буд.

Ташвиқоту тарғиботи ифротгароӣ дар фазои иттилоотӣ дар намуди таъсис додани сомонаҳои гуногуни хусусияти ифротгароидошта, дар шабакаҳои иҷтимоӣ чой додани саҳифаҳо, суратҳо ва наворҳои дорои маълумоти мушаххас оид ба фаъолияти ҳамин гуна ташкилотҳо, ба роҳ монда шудааст. Масалан, дар кишварҳои Осиёи Марказӣ якҷанд шабакаҳои иҷтимоӣ ба монанди “Однокласники”, “В контакте”, “Фейсбук”, “Твиттер”, “Телеграмм”, “Тik-Ток”, “YouTube” ва ғайраҳо маъмул гаштаанд[7,191]. Эмиссарҳои созмону гурӯҳҳои террористӣ ва ифротгаро дар шабакаҳои иҷтимоии Интернетии дар боло зикр гардида фаъол буда, барои интиҳоб ва иртиботи аввалин бо номзадҳои эҳтимоӣ, инчунин мубодилаи паёмакнависҳои фаврӣ фаъолона машғул мешаванд.

Дар натиҷа, аъзоёни ҳаракату гурӯҳҳои ифротгаро имконияти ташвиқоту тарғиботи идеологии худро дар сарчашмаҳои интернетӣ ба даст оварданд, ки миқдори шунавандагон аз даҳҳо то садҳо ҳазор расиданд. Ҳамин гуна сарчашмаҳои таъсиррасонанда ба шуури ҷавонон, ки аз тарафи давлат ва ҷомеа идоранашавандаанд, бо иқтидори ВАО-и расмӣ баробар карда шудааст. Бо истифода аз шуури номукаммали ҷавонон зери намуди “мубодилаи афкор” дар шабакаи Интернет ифротгароён метавонанд ташвиқот баранд, тарафдорони нави худро ба сохторҳои террористӣ ҷалб кунанд ва шумораи “ҳамақидаҳо”-и худро зиёд намоянд[7,192].

Ҳангоми дар шабакаҳои иҷтимоии интернет аз ҷониби гурӯҳҳо ва аъзоёни ҳаракатҳои тундгароён ва ифротгароён паҳн намудани ахбороти таблиғотӣ, наворҳо ва дигар маводи хусусияти экстремистӣ дошта, шабакаи мазкур аз тарафи мақомотҳои дахлдор баста мегардад. Бо вучуди ин, гурӯҳҳои тундгаро ва ифротӣ аз дигар усулу васоити техникӣ, барномаҳои компютерӣ, шабакаҳои дигари иҷтимоии интернет истифода намуда, барои расидан ба мақсади ғаразноки худ ба паҳн намудани маводи хусусияти ифротгароидошта машғул мебошанд.

Сомонаҳо, форумҳо ва чатҳои ифротгароён дар шабакаҳои иҷтимоӣ вазифаи пешрафти равобити идеяҳои ифротгароии ҷавонон ва барпо намудани алоқаи нахустинро бо ҷавонони гумроҳ иҷро мекунад. Дар оянда роҳбарони афкор самараи ба дастомадаро бо алоқаи ифротгароёнаи гурӯҳӣ таҳкиму тақвият мебахшанд, ки ин раванд боиси

зиёд намудани шумораи пайравон ва ҷонибдорони идеяҳои ифротгароӣ мегардад[7,193].

Дар Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи мубориза бар зидди экстремизм (ифротгароӣ)” моддаи 3 (аз 8 декабри соли 2003, №69) баён шудааст, ки экстремизм (ифротгароӣ) амалест, ки аз ҷониби ифротгароён бо истифода аз ҳаргуна воситаҳо бо мақсади ноором сохтани амну субот, паҳн намудани афкори бадбинӣ, душманӣ, тафриқаандозии мазҳабӣ, миллатгароӣ, динӣ-наҷодӣ ва дигар амалҳои хатарнок барои ҷомеа мебошад[8].

Илова бар ин, дар давоми соҳибистиқлолии Ҷумҳурии Тоҷикистон як чанд санаду меъёрҳои ҳуқуқӣ қабул карда шудаанд, ки махсус барои пешгирӣ ва мубориза бурдан бар зидди омилҳои террористӣ, тундагаро ва ифротгароӣ равона карда шудаанд, аз ҷумла: Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи мубориза бар зидди терроризм” аз 16 ноябри соли 1999, № 846, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд” аз 2 августи соли 2011, №762 “Стратегияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба муқовимат ба экстремизм ва терроризм барои солҳои 2016-2020”, ки бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 12 ноябри соли 2016, №776 ба тасвиб расидаанд, мебошанд.

Стратегияи мазкур самтҳои асосии сиёсати давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар самти муқовимат ба экстремизм ва терроризм муайян намуда, вазифаҳои мақомоти давлатиро ҷиҳати аз байн бурдани омилҳои ба экстремизм ва терроризм мусоидаткунанда мушаххас менамояд. Назорати иҷроии Стратегияи миллии ва ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти давлатӣ, ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ ва созмонҳои байналмилалӣ вобаста ба иҷроии он ба Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон вогузор карда шудааст[9].

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавонон – қишри муҳими ҷомеа ва ҷомеаи имрӯзу ояндаи миллати тоҷик ба шумор мераванд. Ҷавонон баробари дигар гурӯҳҳои иҷтимоии ҷомеа вазифаи пурмасъул барои нигоҳдошт, рушд ва идомаи таъриху фарҳанг ва таҷдиди наслҳои ояндаи кишварро доранд. Ҳукумати Тоҷикистон ҷавононро ҳамчун объекти асосии манфиатҳои миллии-давлатӣ инъикос карда, яке аз омилҳои муҳимтарини таъмини рушди ояндаи кишвар таҷассум менамояд. Инро намояндагону аъзоёни ташкилоту гурӯҳҳои ифротгароӣ хуб дарк намуда бо истифода аз шабакаҳои иҷтимоии интернет тавассути густариши

ақидаҳои харобиовари ифротгарой ҷавононро ба сафи худ ҷалб намуда истодаанд.

Ба гурӯҳҳои террористӣ ва ифротӣ шомил шудани ҷавонон, ҷалби онҳо тариқи шабакаҳои иҷтимоии интернет имрӯз аз масъалаҳои мебошад, ки ҷомеаи ҷаҳониро ба ташвиш овардааст. Барои расидан ба ҳадафҳои ғаразноки худ гурӯҳҳои террористиву ифротгаро така ба муҳити ҷавонон намуда аз камтаҷрибагиву осебпазирии онҳо истифода бурда истодаанд. Беҳтарин роҳи муҳофизат аз ҷалбкунӣ ба гурӯҳҳои экстремистӣ, огаҳӣ ва дарки ҳадафу усулҳои дар идеологияи харобкунандаи он мавҷудбуд мебошад.

Экстремизми наврасон ва ҷавонон - назар ва навъи рафтори ҷавонон мебошад, ки аз рӯйи принсипи қувва, хушунат нисбати дигарон, то ба таҷовуз ва куштор асос ёфтааст. Ӯ адоват ба гуногунандешӣ (махсус нисбат ба ҳаракатҳои муайяни ҷавонон), инчунин хоҳиши бунёди ҷомеаи тоталитариро дар асоси тобеият пешниҳод менамояд[4].

Тибқи маълумотҳои расмии оморӣ дар Тоҷикистон миқдори истифодабарандагони шабакаи Интернет зиёда аз 3 млн. мебошанд. Аз ин нишондод тахмин 80-90% - и истифодабарандагонро ҷавонон ташкил медиҳанд. Фаъолони гурӯҳҳои террористӣ ва ифротгаро нобоваста ба таҳдиди хатар ба ҳаёт аз дохил ва аз хориҷи кишвар барои ҷалби ҷавонон ба сафи гурӯҳҳои худ корҳои инфиродиро амалӣ менамоянд.

Имрӯзҳо аз таҳлили коршиносон бармеояд, ки баробари паҳншавии идеологияи тундгарой ва ифротгарой дар ҷомеаи муосир, муҳити динӣ бештар осебпазир гаштааст. Муҳолифати ақидавии дохилимазҳабӣ, ҷудошавии он ба қисматҳо, барангехтани кинаву адовати динӣ-наҷодӣ, нокифоя будани донишҳои динии аҳли ҷомеа, андешаҳои бегонапарастӣ ва раванди бошиддати ҷаҳонишавӣ падидаҳои мебошанд, ки имрӯз муҳити динӣ ба як муҳити тундгаро ва ифротгаро мубаддал гаштааст.

Халқи тоҷик ҳамчун як миллати соҳибмаърифат, дорои таъриху фарҳанги ғанӣ тавонист дар солҳои 90-уми асри гузашта садди роҳи парокандашавии миллати ватанбунёди хеш гардад ва таҷрибаи сулҳофаринии худро ба ҷомеаи ҷаҳонӣ муаррифӣ намояд. Имрӯзҳо, ки ташвиқоту тарғиботи идеологияи террористиву экстремистӣ тариқи васоити ахбори омма, хусусан, бо воситаи шабакаҳои иҷтимоии Интернет аз ҷониби ташкилоту гурӯҳҳои террористиву тундгаро амалӣ шуда истодааст, моро водор месозад, ки насли ҷавони ҷомеаи имрӯзро дар рӯҳияи хештаншиносӣ, ватандӯстӣ, миллатпарастӣ, арҷ гузоштан ба

арзишҳои милли, ҳуқуқи инсон, дину ойин ва риояи санаду меъёрҳои ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти мубориза бар зидди терроризм ва ифротгароӣ тарбия намоем.

Дар самти татбиқи “Стратегияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба муқовимат бо экстремизм ва терроризм барои солҳои 2016-2020” ба роҳ мондани тарзу усули муосири корҳои идеологӣ, дар самти муқовимат бо экстремизм ва терроризми иттилоотӣ тайёр намудани мутахассисони ҷавон, таҳким додани тадбирҳои пешгирикунандаи васоити ахбори омма дар ин самт, ташаккул додани корҳои фаҳмонидадеҳӣ оид ба таҳдиду хатарҳо ва оқибатҳои даҳшатноки терроризму экстремизми ҷомеа, зарур аст.

Чӣ тавре ки Асосгузори сулҳу ваҳдати милли-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон таъкид намудаанд: “Татбиқи босамари сиёсати давлатии ҷавонон аз рӯзҳои нахустини соҳибистиқлолӣ дар меҳвари фаъолияти Ҳукумати Тоҷикистон қарор дорад. Аксарияти аҳолии Тоҷикистонро ҷавонон ташкил медиҳанд, ки онҳо давомдиҳандаи қору фаъолияти насли калонсол, нерӯи созанда ва иқтисодии воқеии пешрафти ҷомеа, ҳулоса, ояндаи миллат ва давлат мебошанд”.

Барои он ки як ҷавон фирефтаи гурӯҳҳои террористӣ ва ифротгаро нашавад бояд дорои донишҳои мукамал ва кофӣ оид ба хатари фаъолияти ин ё он ташкилоти террористӣ-ифротгаро, мафкураи васеъ ва дорои ҳисси баланди ватандӯстӣ бошад. Ватандӯстӣ, ҳештаншиносӣ ва баланд бардоштани ҳуввияти милли, арҷгузорӣ ба арзишҳои таърихӣ-фарҳангии миллати тоҷик аз унсурҳои муҳими тафаккури ҷамъиятӣ ҷиҳати бартарафсозии душвориҳои гуногун, аз ҷумла таҳдиду хатар ба амнияти давлату давлатдорӣ барои муттаҳидсозии ҷомеа мебошанд.

Аз ин лиҳоз, ҷавонон, ки ҳамчун нерӯи пуриқтисодии пешбарандаи ҷомеа, ояндасозии миллат ба ҳисоб мераванд, бояд ҳушёриву зиракии сиёсии худро аз даст надиханд ва фирефтаи гурӯҳҳои ифротгарову террористӣ нашаванд. Дар руҷди соҳаҳои иқтисодӣ, сиёсӣ, иҷтимоӣ ва фарҳангии миллати куҳанбунёди тоҷик фаъолона иштирок намоянд ва бо эҳсоси гарми ватандӯстӣ барои таъмини амну субот ва оромии Тоҷикистон ҷони худро дарег надоранд. Дар баробари ин, соҳаҳои калидии ҷомеаи имрӯзаи кишварро, хусусан мактабу маориф ва телевизиону радиоро зарур аст масъалаҳои баланд бардоштани

хуввияти миллӣ, хештаншиносӣ, тарбияи ҳарбӣ-ватандӯстӣ, такмили донишҳои илмҳои муосирро ҷиҳати муқовимат бар зидди терроризм ва ифротгароро мавзӯи асосии фаъолияти рӯзмарраи хеш қарор диҳанд.

АДАБИЁТ

1. Анисимов С.В., Степанова Д.Н. Свобода доступа к информации и опасные реалии интернет-пространства, материалы молодёжных форумов Приволжского и Южного федеральных округов. /Выбор молодёжи - Интернет без терроризма/. Москва, 2013. стр.17-18.
2. Интернет и экстремизм. /Методическая литература по профилактике терроризма и экстремизма/ <http://dstu.ru/ob-universitete/profilaktika-terrorizma/metodicheskaja-literatura-po-profilaktike-terrorizma-i-ehkstremizma/internet-i-ehkstremizm/>
3. Министерство науки и высшего образования Российской Федерации. Профилактика экстремизма и террористического поведения молодёжи в интернет-пространстве: /традиционные и инновационные формы/. Москва, 2013. с.154
4. Муҳаммадиева Ш., Мирзоева О. “Терроризм Терроризм ва экстремизм -зухуроти номатлуби замони муосир” Китобхонаи милии Тоҷикистон. Душанбе – 2016.
5. Суханронӣ дар маросими ифтитоҳи Конфронси байналмилалии сатҳи баланд дар мавзӯи “Муқовимат бо терроризм ва ифротгароии хушунатомез”, 04.05.2018, ш. Душанбе.
6. Тарновская Н. Как действуют экстремисты и террористы в социальных сетях. /Газета Ставропольская правда/, 2017. http://www.stpravda.ru/20171128/kak_deystvuyut_ekstremisty_i_terroristy_v_sot-sialnyh_setyah_115030.html
7. Тулеев М.С. Некоторые аспекты использования Интернет-ресурсов для пропаганды терроризма и привлечения молодёжи к экстремистской идеологии в странах Центральной Азии., /Журнал/. Вестник КРСУ. том 17. №11.
8. Қонуни ҶТ “Дар бораи мубориза бар зидди экстремизм аз 8 декабри соли 2003, №69” ш. Душанбе. <https://mvd.tj/index.php/tj/konun/92-onuni-umkhurii-toikiston-qdar-borai-muboriza-bar-ziddi-ekstremizm-ifrotgaroq>

9. Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон
<http://prokuratura.tj/news-tj/644-alasai-ayati-mushovara-dar-prokuraturai-general-37.html>

Таблиғоти терроризм ва ифротгароӣ дар шабакаи Интернет

Шабакаи ҷаҳонии Интернет дар ҷаҳони муосир ба як воситаи бемаҳдуди муошират ва табодули иттилоот миёни одамон табдил ёфтааст, ки бешак бартарии дастрасии аудиторияи васеъ дар гӯшаҳои мухталифи дунёро дорад. Аммо Интернет дар пасманзари паҳлӯҳои мусбати истифодааш, мавриди таваҷҷуҳи созмонҳои террористӣ ва ифротгаро низ ҷиҳати пиёда намудани мақсадҳои ғаразнок қарор гирифтааст. Дар шароити ҷомеаи дигаргуншавандаи муосир масъалаи таблиғоти терроризм ва экстремизм дар фазои бемаҳдуди Интернет нигаронкунанда ва актуалӣ боқӣ мондааст. Дар даҳсолаҳои охир раванди таҳдиду хатарҳои терроризму ифротгароӣ тариқи шабакаи Интернет дар фазои иттилотӣ мушоҳида мегардад.

Ҳадафи асосии фаъолияти гурӯҳҳои террористӣ ва ифротгаро дар Интернет таблиғи идеологияи террористӣ ва ифротгароӣ, тарсондани ҷомеа, паҳн кардани маълумоти бардурӯғ ҷиҳати барангехтани кинаву адовати динӣ-мазҳабӣ ва наҷодӣ, инчунин ҷалби аъзоёни нав ба сафи чунин ташкилот аз ҳисоби ҷавонон, ки қишри осебпазири ҷомеаро ташкил медиҳанд, мебошад.

Ҳамин тавр, тайи солҳои охир созмонҳои террористӣ ва ифротгаро дар тамоми шабакаҳои иҷтимоии интернетӣ устуворона мавқеъ пайдо намуда, онро ҳамчун василаи асосии паҳн кардани ғояҳои худ ошкоро ва пинҳонӣ мавриди истифода қарор додаанд.

Калидвожаҳо: Интернет, таблиғот, терроризм ва ифротгароӣ, ҷавонон, шабакаҳои иҷтимоӣ, гурӯҳҳои террористӣ, ифротгароӣ, тундгароӣ.

Маълумот дар бораи муаллиф: Салимов А.Ҳ. ходими калони илмии Институти Осӣ ва Аврупои АМИТ. Нишонӣ: 734025, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 33.

Пропаганда терроризма и экстремизма в Интернет пространстве

В современном мире Всемирный сеть Интернет стал неограниченным средством общения и обмена информацией между людьми, что, несомненно, имеет преимущество охвата широкой аудитории в разных уголках мира. Однако на фоне положительных сторон его использования,

Интернет также привлек внимание террористических и экстремистских организаций в тенденциозных целях.

В условиях меняющегося современного общества вопрос пропаганды терроризма и экстремизма в безграничном Интернет пространстве остается тревожным и актуальным. Тенденция угроз и опасностей терроризма и экстремизма в последние десятилетия наблюдается через Интернет-соцсетей в информационном пространстве.

Основной целью деятельности террористических и экстремистских группировок в сети Интернет является пропаганда террористической и экстремистской идеологии, запугивание населения, распространение ложной информации для разжигания религиозно-этнической и расовой розни, а также привлечение новых членов в ряды таких группировок за счёт молодежи, которые составляют уязвимую часть общества.

Таким образом, в последние годы террористические и экстремистские организации устойчиво развёртывают свои позиции во всех социальных сетях Интернета, используя его как основное средство открытого и анонимного распространения своих идей.

Ключевые слова: Интернет, пропаганда, терроризм и экстремизм, молодежь, социальные сети, террористические группы, экстремизм, радикализм.

Сведения об авторе: Салимов А. Х. старший научный сотрудник Институт изучения проблем стран Азии и Европы НАНТ. Адрес: 734025, г.Душанбе, проспект Рудаки, 33.

Terrorism and extremism's propaganda in the Internet

In the present world, the Internet has become a unlimited means of communication and information chat between people, which undoubtedly has the advantage of reaching a wide audience in different parts of the world. However, against the backdrop of the positive aspects of its use, the Internet has also attracted terrorist and extremist organizations for interestedly purposes.

In the conditions of a changing modern society, the matter of propaganda of terrorism and extremism in the limitless Internet space remains disturbing and relevant. The trend of threats and dangers of terrorism and extremism in latest decades has been observed through Internet in the information space.

The main purpose of the activities of terrorist and extremist groups on the Internet is to advocacy terrorist and extremist ideology, terrify the population, spread false information to incite religious, ethnic and racial hatred, as well as make new recruits to the ranks of such groups by using young people, who are a vulnerable part of society.

Key words: Internet, propaganda, terrorism and extremism, youth, social networks, terrorist groups, extremism, radicalism.

Information about the author: Salimov A.H. scientific researcher of Institute for Asian and European Studies, NAST. Address: 734025, Dushanbe, Rudaki avenue, 33.